

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kaľamenová
na roky 2014-2020**

obec
K A Ľ A M E N O V Á

2014

OBSAH:

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

- 1.1. Základné informácie (tabuľka)
- 1.2. História obce
- 1.3. Širšie územné vzťahy
- 1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

- 2.1. Prírodné charakteristiky
 - geomorfológia, klimatické podmienky, hydrologické pomery, pôdna charakteristika, fauna a flóra, krajinná štruktúra
- 2.2. Ochrana prírody
 - chránené územia, NATURA 2000, ÚSES
- 2.3. Životné prostredie
 - ovzdušie, voda, odpady, seizmicita, radónové riziká, environmentálna regionalizácia

3. ĽUDSKÉ ZDROJE

- 3.1. Demografická situácia obce
 - stav a vývoj obyvateľstva, pohyb obyvateľstva, veková štruktúra obyvateľstva
- 3.2. Vzdelávanie, vzdelanosť obyvateľstva
- 3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

- 4.1. Pamiatky a tradície
 - tradície, kultúrne a historické pamiatky, osobnosti, rodáci,
- 4.2. Spoločenský život
 - kluby, spolky, združenia, spoločenské aktivity a akcie

5. MATERIÁLNE A FINANČNÉ ZDROJE

- 5.1. Bývanie a bytový fond
- 5.2. Základná a technická infraštruktúra
 - doprava, voda a odpady, komunikačné a informačné siete, elektrina, plyn,
- 5.3. Občianska infraštruktúra a vybavenosť, sociálna infraštruktúra
 - občianska vybavenosť a služby, sociálne a zdravotné služby, školstvo a vzdelávanie, kultúra a osвета, zariadenia pre rekreáciu, šport a oddych, administratíva a verejná správa

6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV

- 6.1. Podnikateľské sféra
 - primárny sektor, sekundárny sektor, terciálny sektor, kvartérny sektor, organizačná štruktúra hospodárstva
- 6.2. Trh práce
 - zamestnanosť, nezamestnanosť

II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

7. SWOT ANALÝZA

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

- 8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy, kľúčové problémy – matrica problémov

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

- 9.1. PHSR VÚC
- 9.2. ÚPN VÚC

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

- 10.1. Rozvojový potenciál územia, disparity rozvoja

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

11. VÍZA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. Vízia

11.2. Ciele stratégie rozvoja

- (*prioritné oblasti*,) strategický (globálny) cieľ, všeobecné (strategické) ciele, špecifické ciele

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Zdroje financovania stratégie

4. MONITORING

5. ČASOVÝ HARMONOGRAM

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Základné informácie

Kategorizácia

Územné členenie: Okres Turčianske Teplice, Žilinský kraj, Slovensko

Typ celku (obce): Obec

Región: Turiec

Obvod: Žilina

Symboly

Štatutárny zástupca

Meno: Martina Čičmancová

Funkcia: starostka

Adresa

Obecný úrad Kalamenová

Číslo: 11

PSČ: 038 22

Pošta: Slovenské Pravno

Kontaktné informácie

Telefón: : +421 43 / 496 26 36

E-mail: info@kalamenova.sk

WEB: www.kalamenova.sk

Faktografické údaje

Kód obce: 512338

IČO: 00633909

DIČ: 202607336

Počet obyvateľov: 84 (k 31.12.2013)

Rozloha: 579 ha – 5,79 km²

Hustota: 14,51 obyv./km²

Nadmorská výška: 495 m. n. m.

Súradnice: GPS: 48°53'22"S

18°46'34"V

Prvá písomná zmienka: v roku 1 240

Úradné hodiny

pondelok 08:00 – 14:00

utorok 08:00 – 14:00

streda 08:00 – 16:00

štvrtok 08:00 – 14:00

piatok 08:00 – 12:00

Spádovosť obce:

Sídlo matričného úradu	Slovenské Pravno
Sídlo pracoviska daňového úradu	Žilina
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Turčianske Teplice
Sídlo Okresného súdu	Martin
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Martin
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Martin
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Turčianske Teplice
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Martin

Školy:

Základná škola	Nie
Materská škola	Nie

Dopravné spojenie :

Autobusová zastávka	Áno
Vlaková zastávka	Nie

Obecná infraštruktúra:

Verejný vodovod	Áno
Verejná kanalizácia	Nie
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	Nie
Rozvodná sieť plynu	Nie
Káblová televízia	Nie

Vybrané služby:

Predajňa potravinárskeho tovaru	Nie
Pohostinské odbytové stredisko	Nie
Predajňa nepotravinárskeho tovaru	Nie
Predajňa pohonných látok	Nie
Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel	Nie
Predajňa súčastok a príslušenstva pre motorové vozidlá	Nie
Hotel (motel, hotel)	Nie
Penzión *** až *	Nie
Turistická ubytovňa **, *	Nie
Chatová osada *** až *	Nie
Kemping **** až *	Nie
Ostatné hromadné ubytovacie zariadenia	Nie
Komerčná poisťovňa	Nie
Komerčná banka	Nie
Bankomat	Nie
Pošta	Nie

Zdravotníctvo- vybrané ukazovatele:

Lekárne a výdajne liekov	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga	nie
Samostatné ambulancie praktického lekára gynekológa	nie

Životné prostredie- vybrané ukazovatele:

Skládka komunálneho odpadu	nie
Komunálny odpad	áno
Využívaný komunálny odpad	áno
Zneškodňovaný komunálny odpad	áno

1.2. História obce

Kaľamenová sa prvýkrát spomína v roku 1240, keď ju ako Lieskovec – „terram Lazkouch“ – daroval Belo IV. Turčianskemu obyvateľovi Sitinovi. Pôvod obce však siaha ešte pred tento rok, lebo už na konci 11. alebo na začiatku 12. Storočia patrila medzi dedičné dediny Diviackovcov. Z rúk Lieskovcovcov a Kaľamenskovicovcov prešla do majetku významného rodu Rakovskovicov, časť patrila Horváthovcom a napokon ju vlastnili Končekovci, pochádzajúci zo susedného Dvorca.

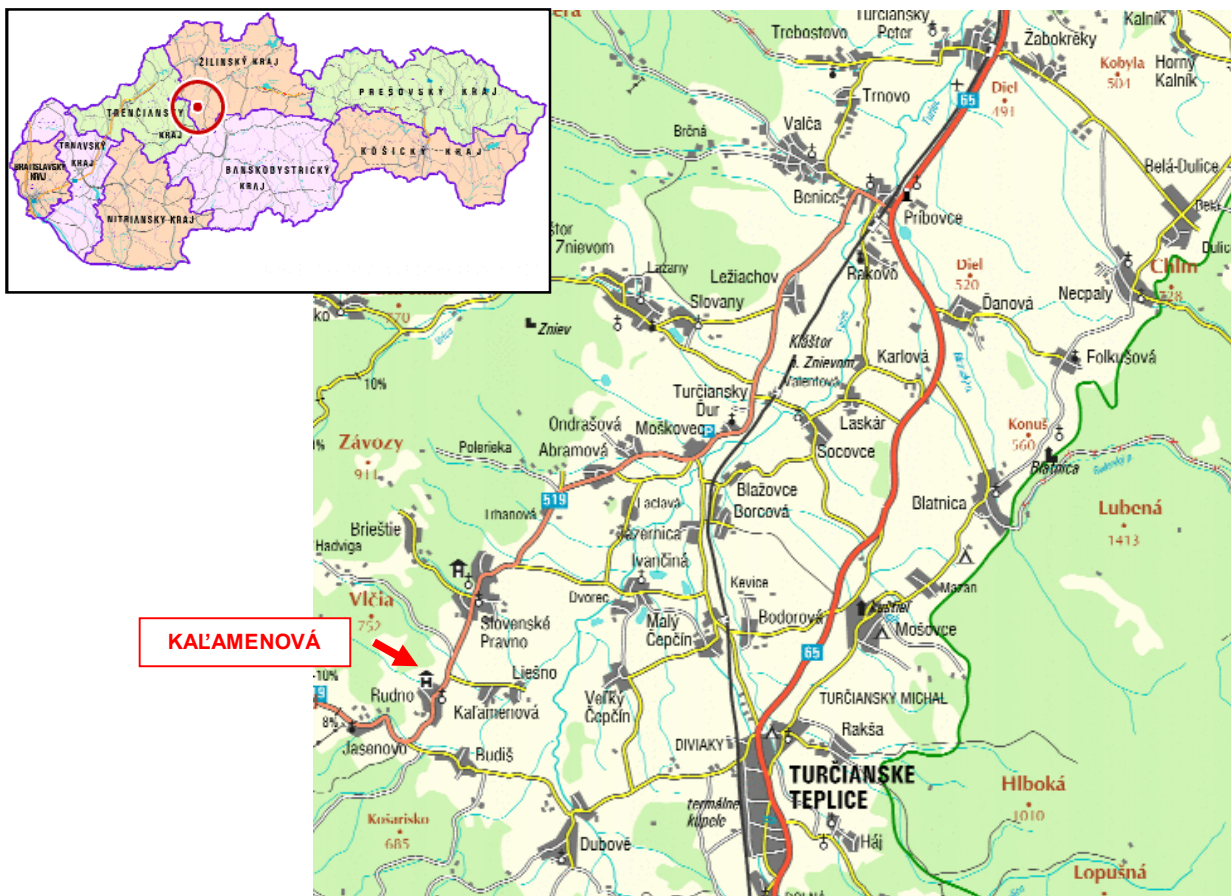
Kaľamenovskí zemepáni sa zaslúžili aj o vznik dvoch susedných obcí, lebo niekedy na prelome 15. a 16. storočia usadili valachov. Títo novousadlíci si tu založili Budiš a Nevoľné.

Pôvodne zemianska, neskôr poddanská obec Kaľamenová vždy patrila k najmenším turčianskym sídlam. Najviac obyvateľov je zaznamenaných v roku 1890, kedy ich tu žilo 256.

1.3. Širšie územné vzťahy

Dopravná poloha obce je výhodná iba s cestným komunikačným prepojením na bližšie i vzdialenejšie okolie. Železničné spojenie je najbližšie v obci Malý Čepčín vzdialenej 11 km. Kaľamenová leží 13,9 km západne od okresného kúpeľného mesta Turčianske Teplice. Susedné obce: Budiš, Dubové, Rudno, Jasenovo, Liešno. Z hľadiska cestnej doprava cez obec vedie cesta II. triedy č. 519 v smere na Turčianske Teplice a na spojnicu medzi Martinom a Prievidzou.

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Turčianske Teplice a Žilinského samosprávneho kraja. Vzhľadom k tomu, že obec je otvorenou ekonomickou a sociálnou jednotkou s väzbami na svoje okolie je dôležité, kde sa v tomto priestore nachádza.

1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Obec Kalamenová nemá vlastný územný plán.

Zoznam schválených VZN:

- VZN dane a odpady na rok 2014
- VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN o odpadoch
- VZN o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb
- VZN o pohrebníctve
- VZN o verejnom poriadku
- VZN o využívaní a prenájme obecných objektov
- VZN o chove psov

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

2.1. Prírodné charakteristiky

- geomorfológia, klimatické podmienky, hydrologické pomery, pôdna charakteristika, fauna a flóra, krajinná štruktúra

Obec Kalamenová leží v juhozápadnej časti Turčianskej kotliny na spodnom toku potoka Jasenica. Nadmorská výška v strede obce je 480 m n. m. a v chotári 455–505 m n. m. Odlesnený pahorkatinný povrch chotára tvoria treťohorné štrky. Má hnedé lesné a lužné pôdy. Je tu kyselka.

2.2. Ochrana prírody - chránené územia

POPIS HRANÍC OCHRANNÝCH PÁSIEM PRÍRODNÝCH MINERÁLNYCH ZDROJOV V BUDIŠI

Ochranné pásmo I. stupňa v katastri obce Kaľamenová:

Ochranné pásmo I. stupňa je vyznačené v mapovom podklade – Základná mapa Slovenskej republiky v mierke 1: 5 000, list 36 – 11 - 22.

Ochranné pásmo I. stupňa chráni výverovú oblasť. Západná hranica vedie, od odbočky cesty z Jasenova do Budišu, smerom na obec Rudno po štátnej ceste. Vo vzdialenosti 200 m od odbočky sa stáča na východ a je vedená po vrstevnici 484 m.n.m. Severná hranica v oblasti stáčania sa vrstevnic smerom na sever, prechádza na vrstevnicu 480 m.n.m až po križovanie s poľnou cestou medzi Rudnom a Budišom a pokračuje po nej až po premostenie potoka Jasenica, pokračuje pozdĺž potoka až po jeho stáčanie sa na sever. Východná hranica je vedená kolmo cez potok a na jeho druhej strane vedie po poľnej ceste, poza plniareň minerálnych vôd, križuje štátnu cestu Turčianske Teplice – Jasenovo. Ochranné pásmo na východnom okraji obce zaberá časť údolnej nivy bezmenného potoka, v ktorej sa nachádzajú zdroje podzemnej vody BH-15 a BH-16. Južná hranica je až po západnú hranicu vedená po južnom okraji štátnej cesty Turčianske Teplice – Jasenovo.

V ochrannom pásme I. stupňa v Budiši sa zakazuje

1. nakladať s odpadom okrem zberu a odvozu komunálneho odpadu,
2. vykonávať chemický posyp komunikácií,
3. používať prostriedky na chemickú ochranu rastlín a trávnatých porastov okrem prostriedkov zapísaných do zoznamu schválených prípravkov na ochranu rastlín,
4. prepravovať a skladovať ropné látky, pohonné látky a chemické látky,
5. spaľovať všetky druhy odpadov,
6. zriaďovať veľkokapacitné farmy zvierat a intenzívne chovať zvieratá,
7. vypúšťať odpadové vody iným spôsobom ako spoločnými čistiarňami odpadových vôd, odvodom do verejnej kanalizácie alebo žumpami,
8. budovať domové studne v kvartérnych sedimentoch na rôzne účely,
9. povoľovať odber a odoberať podzemné vody v množstve väčšom ako 0,115 l/s,
10. vykonávať vrtné a výkopové práce.

Ochranné pásmo II. stupňa v katastri obce Kaľamenová:

Ochranné pásmo II. stupňa je vyznačené v mapovom podklade – Základná mapa Slovenskej republiky v mierke 1: 50 000, listy Turčianske Teplice 36 – 11 a Handlová 36 – 13.

Ochranné pásmo II. stupňa chráni tranzitnoakumulačnú oblasť. Južná hranica začína západne od Dolnej Štubne, na kóte 530, je vedená po poľnej ceste smerom do Dubového, pokračuje severozápadným smerom, po okraji lesa, poza kótu Diel 542 m.n.m a obec Budiš. Južná hranica sa v oblasti križovania s lesnou cestou, medzi obcami Budiš a Jasenovo, stáča severným smerom, je vedená lesnou cestou a napája sa na štátnu cestu. Západná hranica je vedená po štátnej ceste cez obce Rudno, Slovenské Pravno, kde sa stáča severozápadným smerom po ceste do obce Brieštie. Za obcou Brieštie pokračuje lesnou cestou, stáča sa smerom na východ a pokračuje poza kóty Čierny diel 781 m.n.m. a Žiar 758 m.n.m. až po poľnú cestu medzi obcami Kláštor pod Znievom – Polorieka, po ktorej pokračuje do obce kde prechádza na štátnu cestu a je vedená do obce Abramová. Východná hranica je vedená poľnou cestou z Abramovej do osady Laclavá, pokračuje južným smerom pozdĺž štátnej cesty cez obec Ivančina do Veľkého Čepčína, kde prechádza po poľnej ceste vedenej pozdĺž Čepčinského potoka až po jej križovanie s cestou III/06545, kde sa stáča východne na Turčianske Teplice a v oblasti križovania s Ivančinským potokom je opäť vedená južným smerom, cez Diviacke háje, západne od vrtov TTŠ-1 a HM-2 až po kótu 530.

V ochrannom pásme II. stupňa v Budiši sa zakazuje

1. zriaďovať skládky odpadov,
2. spaľovať nebezpečné odpady,
3. používať leteckú aplikáciu hnojív a ochranných chemických látok,
4. budovať nové dopravné zariadenia a komunikácie bez podrobného inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu,
5. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom bez hydrogeologického prieskumu,
6. vykonávať geologické práce bez hydrogeologického prieskumu,

7. vykonávať lesohospodárske činnosti v rozpore s lesným hospodárskym plánom,
8. povoľovať odber a odoberať podzemné vody v množstve väčšom ako 0,5 l/s.

2.3. Životné prostredie

Obec je členom Združenia obcí Horného Turca na ochranu životného prostredia, ktoré je záujmovým združením právnických osôb a vzniklo k 27.10.1994 v Turčianskych Tepliciach. Obce združené v tomto združení majú spracovaný spoločný Program odpadového hospodárstva do roku 2014.

Obec Kaľamenová zabezpečuje separovaný zber odpadu (papier, plasty, sklo, železo) a odvoz komunálneho odpadu. Triedenie odpadu (elektro, textil a pod.) je zabezpečené prostredníctvom zberného dvora. Komunálny odpad je vyvážaný na regionálnu skládku komunálneho odpadu TKO Horná Štubňa, ktorá je zaradená v zmysle novej legislatívy v odpadovom hospodárstve ako skládka na nie nebezpečný odpad.

3. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.1. Demografická situácia obce

- stav a vývoj obyvateľstva, pohyb obyvateľstva, veková štruktúra obyvateľstva
Obyvateľstvo podľa pohlavia, rodinného stavu a veku podľa SODB 2011

Vek		Muži					Ženy					Obyvateľstvo	
		spolu	Slobodní	ženatí	rozvedení	ovdovení	spolu	slobodné	vydaté	rozvedené	ovdovené	úhrn	%
Kaľamenová													
0 – 2		0	0	0	0	0	4	4	0	0	0	4	4,6
3 – 4		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
6 – 9		1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	2	2,3
10 - 14		0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	2	2,3
15		2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	4	4,6
16 - 17		2	2	0	0	0	1	1	0	0	0	3	3,4
18 - 19		0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1,1
20 - 24		2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	4	4,6
25 - 29		1	0	1	0	0	5	4	1	0	0	6	6,9
30 - 34		2	2	0	0	0	2	1	0	1	0	4	4,6
35 - 39		4	1	0	3	0	5	1	3	1	0	9	10,3
40 - 44		8	3	4	1	0	3	0	2	1	0	11	12,6
45 - 49		6	0	3	3	0	2	0	1	1	0	8	9,2
50 - 54		2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2,3
55 - 59		1	0	0	1	0	2	0	1	1	0	3	3,4
60 - 64		3	0	2	1	0	3	0	2	0	1	6	6,9
65 - 69		1	0	1	0	0	2	0	1	0	1	3	3,4
70 - 74		3	0	2	0	1	4	0	2	1	1	7	8,0
75 - 79		2	0	1	1	0	1	0	1	0	0	3	3,4
80 - 84		1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1,1
85 +		0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2	2,3
Spolu		41	13	17	10	1	46	19	14	6	7	87	100,0
0 – 5		1	1	0	0	0	5	5	0	0	0	6	6,9
6 - 14		2	2	0	0	0	4	4	0	0	0	6	6,9
Produktívny		32	10	13	9	0	28	10	11	5	2	60	69,0
Poproduktívny		6	0	4	1	1	9	0	3	1	5	15	17,2
Podiel obyvateľstva	0 - 5	2,4	-	-	-	-	10,9	-	-	-	-	6,9	-
	6 - 14	4,9	-	-	-	-	8,7	-	-	-	-	6,9	-
	produktívny vek	78,0	-	-	-	-	60,9	-	-	-	-	69,0	-
	poproduktívny vek	14,6	-	-	-	-	19,6	-	-	-	-	17,2	-
Priemerný vek		40,89	-	-	-	-	37,54	-	-	-	-	39,12	-

Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti podľa SODB 2011

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Kaľamenová			
Slovenská	36	40	76
Nezistená	5	6	11
Spolu	41	46	87

3.2. Vzdelávanie, vzdelanosť obyvateľstva

Obyvateľstvo podľa pohlavia a stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania podľa SODB 2011

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Kaľamenová				
Základné		6	12	18
Učňovské (bez maturity)		10	2	12
Stredné odborné (bez maturity)		9	6	15
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		0	2	2
Úplné stredné odborné (s maturitou)		1	5	6
Úplné stredné všeobecné		0	3	3
Vysokoškolské bakalárske		1	2	3
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		7	4	11
Vysokoškolské spolu		8	6	14
Študijný odbor	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	4	0	4
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	0	1
	Zdravotníctvo	0	1	1
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	1	3	4
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	2	1	3
	Nezistený	0	1	1
	Bez školského vzdelania	4	10	14
Nezistené		3	0	3
Úhrn		41	46	87

3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania podľa SODB 2011

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Kaľamenová			
Rímskokatolícka cirkev	16	18	34
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	16	16	32
Bez vyznania	2	5	7
Nezistené	7	7	14
Spolu	41	46	87

Obyvateľstvo podľa pohlavia a materinského jazyka podľa SODB 2011

Materinský jazyk	Pohlavie		Spolu
	muži	ženy	
Kaľamenová			
Slovenský	36	39	75
Maďarský	0	1	1
Nezistený	5	6	11
Spolu	41	46	87

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

4.1. Pamiatky a tradície

- tradície, kultúrne a historické pamiatky, osobnosti, rodáci,

Kúria pôvodne neskororenesančná z konca 17. storočia, barokové prístavby z 18. storočia.

4.2. Spoločenský život

- kluby, spolky, združenia, spoločenské aktivity a akcie

V obci Kaľamenová sa každoročne koná niekoľko spoločenských a kultúrnych podujatí pre obyvateľov obce. Na organizácii spoločenského života sa podieľa aj obecná samospráva poskytovaním priestorov pre jednotlivé podujatia, a taktiež spolupodieľaním na organizovaní niektorých spoločenských alebo kultúrnych podujatí.

Každoročné podujatia:

- Medzinárodný deň žien,
- Fašiangy a fašiangová zabíjačka
- Stavanie mája
- Deň detí,
- Posedenie pre dôchodcov,
- Mikulášska a Vianočná besiedka,
- Silvester

Na spoločenskom dianí obce sa bezprostredne podieľajú aj nasledovné organizácie:

- Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ) – sú najaktívnejšou organizáciou s najväčšou členskou základňou, podieľajú sa na plnení úloh Civilnej ochrany obyvateľstva,
- Zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ) – podieľa sa na organizovaní významných jubileí občanov, sobášov, uvítaní detí do života, a taktiež pohrebov,

6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV

6.1. Podnikateľské sféra

- primárny sektor, sekundárny sektor, terciálny sektor, kvartérny sektor, organizačná štruktúra hospodárstva podľa SODB 2011

Obyvateľstvo podľa súčasnej ekonomickej aktivity, pohlavia a miesta narodenia

Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne				
	spolu	%	z toho		
			osoby na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	nezamestnaní
Kaľamenová					
Muži	25	65,8	0	2	6
Ženy	13	34,2	1	0	2
Spolu	38	100,0	1	2	8

Pohlavie	Osoby na rodičovskej dovolenke	Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezávislí	Osoby závislé			
				spolu	v tom		
					deti do 16 rokov	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl
Kaľamenová							
Muži	0	6	0	6	5	1	0
Ženy	2	12	0	13	10	2	1
Spolu	2	18	0	19	15	3	1

Pohlavie	Ostatní závislí, nezistení	Úhrn obyvateľstva	Narodení v obci bydliska	
			spolu	%
Kaľamenová				
Muži	4	41	22	53,7
Ženy	6	46	12	26,1
Spolu	10	87	34	39,1

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa postavenia v zamestnaní, veku a pohlavia

Vek, pohlavie		Postavenie v zamestnaní					Ekonomicky aktívni spolu
		Zamestnanc i	podnikatelia		členovia družstiev	ostatní a nezistení	
			so zamestnancami	bez zamestnancov			
Kaľamenová							
15 - 19	muži	0	0	0	0	1	1
	ženy	0	0	0	0	0	0
	spolu	0	0	0	0	1	1
20 - 24	muži	0	0	0	0	0	0
	ženy	1	0	0	0	2	3
	spolu	1	0	0	0	2	3
25 - 29	muži	0	0	2	0	0	2
	ženy	1	0	0	0	0	1
	spolu	1	0	2	0	0	3
30 - 34	muži	3	0	0	0	1	4
	ženy	2	0	0	0	0	2
	spolu	5	0	0	0	1	6
35 - 39	muži	1	1	5	0	0	7
	ženy	2	0	0	0	0	2
	spolu	3	1	5	0	0	9
40 - 44	muži	3	0	0	0	2	5
	ženy	1	0	0	1	0	2
	spolu	4	0	0	1	2	7
45 - 49	muži	0	0	1	0	0	1
	ženy	0	0	0	0	0	0
	spolu	0	0	1	0	0	1
50 - 54	muži	0	0	0	0	0	1
	ženy	1	0	0	0	1	2
	spolu	1	0	0	0	1	3
55 - 59	muži	3	0	0	0	0	3
	ženy	1	0	0	0	0	1
	spolu	4	0	0	0	0	4
60 - 64	muži	0	0	0	0	0	0
	ženy	0	0	0	0	0	0
	spolu	0	0	0	0	0	0
65+	muži	1	0	0	0	0	1
	ženy	0	0	0	0	0	0
	spolu	1	0	0	0	0	1
Úhrn	muži	11	1	8	0	4	25
	ženy	9	0	0	1	3	13
	spolu	20	1	8	1	7	38
%		52,6	2,6	21,1	2,6	21	100,0
Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych							
Muži		-	-	-	-	-	75,0
Ženy		-	-	-	-	-	46,4
Spolu		-	-	-	-	-	61,7
Z obyvateľstva v poproduktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych		-	-	-	-	-	6,7

Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Kaľamenová				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	6	1	7	4
Lesníctvo a ťažba dreva	1	0	1	1
Ťažba uhlia a lignitu	0	1	1	1
Výroba potravín	1	0	1	1
Výroba nápojov	0	1	1	1
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0	2	2
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	0	1	1	1
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0	1	0
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	0	1	1	1
Špecializované stavebné práce	5	0	5	2
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	1	1	0
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	0	2	2	1
Pozemná doprava a doprava potrubím	3	0	3	3
Poštové služby a služby kuriérov	0	1	1	0
Sprostredkovanie práce	1	0	1	0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	1	3	3
Vzdelávanie	1	2	3	3
Zdravotníctvo	1	1	2	2
Nezistené	1	0	1	1
Spolu	25	13	38	27

6.2. Trh práce

- zamestnanosť, nezamestnanosť

Nezamestnanosť v okrese Turčianske Teplice, vrátane obce Kaľamenovej sa pohybuje okolo 13,48 %. Väčšina obyvateľov dochádza za prácou do okresných miest – Martin alebo Turčianske Teplice.

II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

7. SWOT ANALÝZA

Swot analýza obce Kaľamenová bola použitá ako metóda, ktorá vychádza:

- z analýzy doterajšieho vývoja,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho silných stránok,
- súčasného stavu obce s uvedením jeho slabých stránok,
- jeho potenciálnych rozvojových zdrojov – príležitostí (šancí),
- jeho potenciálnych ohrození rozvojových zámerov – hrozieb (rizík).

Pre definovanie základných prvkov SWOT analýzy obce boli využité:

- poznatky z doterajšieho vývoja a súčasného stavu vybavenia obce,
- rozvojové zábery obce,
- strategické ciele, ich priority a opatrenia.

Silné stránky obce predstavujú potenciálne faktory ďalšieho rozvoja obce vo všetkých základných oblastiach. Vytvárajú východiskovú základňu pre stanovenie reálnych rozvojových cieľov.

Slabé stránky obce predstavujú limitujúce faktory rozvojových zámerov a oblastí, na ktoré treba sústrediť pozornosť orgánov samosprávy.

Príležitosti (šance) sú faktormi, ktoré umožňujú pri ich využití naplnenie rozvojových zámerov obce, ich reálnosť a urýchlenie. Poznanie reálnych príležitostí je východiskom stanovenia splniteľných rozvojových cieľov.

Ohrozenia (riziká) predstavujú skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť resp. spomaliť realizáciu strategických cieľov rozvoja obce. Dôsledná analýza možností vzniku rizík na celospoločenskej i komunálnej úrovni predstavuje predovšetkým analýzu možností pri zabezpečovaní finančných zdrojov.

SWOT ANALÝZA

Poloha obce a väzba na vonkajšie okolie	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">- blízkosť kúpeľného mesta- blízkosť jedného z hlavných uzlov regiónu.	<ul style="list-style-type: none">- nevypracovaný územný plán obce,- ohrozenie životného prostredia a prírodných daností vplyvom komunikačných sietí.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">- možnosti kooperácie riešenia otázok regionálneho charakteru s okolitými obcami.	<ul style="list-style-type: none">- nedostatok vlastných i verejných finančných zdrojov smerujúcich na občiansku vybavenosť.

Životné prostredie	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">- blízkosť prírodných prvkov,- dostatok priestorov pre budovanie zón rekreácie a oddychu,- dostatok spodnej vody.	<ul style="list-style-type: none">- všeobecný nezáujem na zlepšovaní ŽP a odstraňovaní príčin,- nevyužitie výhodného prostredia, najmä v okolí obce pre budovanie zón rekreácie.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none">- využitie prírodného potenciálu na vytváranie rekreačných zón,- vyriešenie separovaného zberu odpadov a ich zhodnocovania, pri očakávanom náraste množstva komunálnych odpadov,- zvýšiť vedomie obyvateľstva vo sfére ŽP.	<ul style="list-style-type: none">- ohrozovanie obce hlučnosťou (najmä nárastom dopravy), prašnosťou a znečisťovaním ovzdušia,- ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch,- vytváranie divokých skládok odpadu.

Technická infraštruktúra	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - udržiavaný majetok obce 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná kanalizácia obce, - úzke cesty - nedobudované miestne komunikácie, neustála potreba investícií na údržbu a modernizáciu zariadení technickej infraštruktúry, - potrebná rekonštrukcia obecných budov, - potreba investícií do občianskej vybavenosti, - nedostatočná frekvencia autobusových spojov, - divoké skládky odpadu, separovaný zber.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a oprava miestnych komunikácií - rekonštrukcia miestnych komunikácií, úpravy obecných verejných priestranstiev, - vybudovanie kanalizácie v celej obci, - rekonštrukcia budovy obecného úradu. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov a prípadná neúspešnosť projektov pre riešenie rozvoja technickej vybavenosti, - narušovanie urbanistickej štruktúry a vzhľadu obce starými, najmä hospodárskymi budovami.

Sociálna (občianska) infraštruktúra	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - dobrá úroveň bytovej vybavenosti obce s prevahou rodinných domov, 	<ul style="list-style-type: none"> - neúplný základný sortiment ponuky tovarov a služieb, - zhoršený technický stav obecných objektov, dlhodobé zanedbávanie ich údržby a opráv, - nedostatok finančných prostriedkov.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zrekonštruovanie centra obce, - rozšírenie obchodu a služieb, sortimentu a kvality ponuky. 	<ul style="list-style-type: none"> - stav prípravy projektov pre jednotlivé zámery a nedostatok finančných zdrojov, - vysoký stupeň opotrebenia jednotlivých obecných objektov, potreba údržby, opráv, rekonštrukcií, ako aj zlepšenia vnútorného vybavenia, - potreba súhlasu vlastníkov starých, najmä hospodárskych budov s ich postupným odstraňovaním, - stav a vývoj zdravotného stavu obyvateľstva.

Demografický vývoj a ľudské zdroje.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - príchod mladých ľudí do obce - takmer jednotná národnostná štruktúra obyvateľov, - dopravné spojenie do zamestnania, škôl, na kultúrne, športové a iné podujatia, - predpoklady priaznivého demografického vývoja počtu obyvateľov, - pomerne vysoká zamestnanosť v obci, - nižšia nezamestnanosť v obci ako je priemer v SR. 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivá vzdelanostná štruktúra v obci, - málo pracovných príležitostí priamo v obci.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - vznik pracovných príležitostí a ekonomický rozvoj celej oblasti, - vytváranie podmienok pre zamestnanie mladej generácie, - zvyšovanie kvalitatívnej úrovne sociálnej starostlivosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivý ekonomický a sociálny vývoj v spoločnosti, existenčné podmienky pre zabezpečenie rodiny, - nezamestnanosť, odchádzanie za prácou.

Záujmové združenia, kultúrne a spoločenské aktivity.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - existujúce objekty: obecný kultúrny dom - organizovanie kultúrnych podujatí detí a mládeže - tradícia v organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí. 	<ul style="list-style-type: none"> - menší záujem mladších generácií o záujmovú činnosť, kultúrne a športové aktivity, atď., - nedostatočná zapojenosť podnikateľských subjektov na kultúrno-spoločenských akciách,
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zapojenie všetkých vekových zložiek obyvateľstva na záujmových aktivitách, - poskytovanie priestorov pre stretávanie a organizovanie obecných podujatí, - pokračovanie v tradíciách obce v športových, kultúrnych a spoločenských podujatiach. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov na splnenie spoločenských, kultúrnych a športových zámerov, - slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci.

Ekonomické podmienky a podnikateľské prostredie.	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - predpoklady rozvoja podnikania a rozširovania obchodu a služieb pre občanov v obci v cestovnom ruchu, - obecný majetok, možnosti jeho efektívnejšieho využitia, vrátane podnikania s ním. 	<ul style="list-style-type: none"> - potreba využívania verejných zdrojov (EÚ, SR, , - nízka finančná a daňová sila obce, - vysoký stupeň opotrebenia obecného majetku.
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie finančnej a daňovej sily obce, - priaznivé podmienky pre čerpanie zo štrukturálnych fondov EÚ, - racionalizačné opatrenia a program úspory nákladov na samosprávu. 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj obce, - nepriaznivé vplyvy na životné prostredie obce, - celkový rast nákladov na činnosť samosprávy, najmä rast cien energií, služieb, nákladov na verejné účely obce a pod. .

SWOT analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození poskytla prehľad potenciálnych obmedzení i možností pri ďalšom rozvoji obce. Jej zhodnotenie umožnilo stanoviť nevyhnutné priority strategických cieľov v jednotlivých oblastiach a prijať opatrenia na zabezpečenie ich dosiahnutia. Analýza príležitostí a ohrození umožnila odhaliť doteraz nevyužívané šance a súčasne definovať riziká, s ktorými sa samospráva môže v ďalšom období stretnúť.

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy, kľúčové problémy – matrica problémov

Z auditu zdrojov a SWOT analýzy vyplýva kľúčový problém a to je „ nedostatok základných služieb a malý rozvoj investícií pre obnovu a rozvoj obce“.

Kľúčové disparity rozvoja obce Kaľamenová:

V hospodárskej oblasti je to nedostatok podnikateľskej činnosti, na čo nadväzuje nedostatok pracovných príležitostí. Obec nedostatočne využíva potenciál v oblasti cestovného ruchu, ktorý by mohol byť prínosom v rozšírení ponuky pracovných príležitostí. Obyvatelia riešia viac existenčné problémy ako spoločenské. Napriek tomu je kultúrno-spoločenský život pomerne bohatý. Je v záujme obce podporovať a vytvárať materiálne podmienky pre duchovné, kultúrne a športové aktivity mládeže ale aj dospelých a dôchodcov (športoviská, klubovú činnosť, a pod.)

V obci je malý rozsah služieb (obchodu, pohostinstvo) Obyvatelia si zvykli, ale je potrebné riešiť dopravnú dostupnosť či už smerom do Martina, Prievidze alebo Turčianskych Teplíc.

Riešením základných existenčných problémov sa vyrieši aj vzhľad obce (cesty, bytový fond, potoky, životné prostredie celkom), opatera starých ľudí, stabilizácia a index vitality obyvateľstva.

V oblasti ľudských zdrojov patrí ku kľúčovým disparitám slabšia vzdelanostná úroveň obyvateľov obce. Obec ohrozuje negatívny prirodzený prírastok a odchod obyvateľstva do ekonomicky vyspelejších

regiónov za prácou. Ďalší základný problém je sociálna inklúzia a ľudské zdroje. Najväčším problémom je starnutie obyvateľstva a odchod mladých ľudí z obce. Živitelia rodín odchádzajú za prácou na dlhodobšie pobyty a v obci zostávajú ženy, deti a dôchodcovia, čo je veľmi negatívny jav pre život rodín ale aj obce.

Nedobudovaná technická infraštruktúra – chýbajúca kanalizácia je istým obmedzením v oblasti zvyšovania kvality života obyvateľov obce. Taktiež je významným indikátorom pre vstup investorov do oblasti. Obec nemá voľné plochy vo svojom vlastníctve.

Hlavné faktory rozvoja obce Kaľamenová:

V hospodárskej oblasti je hlavným faktorom rozvoja nízka zamestnanosť. Je aj sociálnym determinantom zdravia obyvateľstva.

Hospodársky využiteľné sú pozemky na chov oviec a hovädzieho dobytku s kompletnou produkčnou skladbou výroby s možnosťou priameho nákupu produktov.

Cestovný ruch: existuje prírodný, kultúrny, ľudský potenciál obce, ktorý možno efektívne využiť v oblasti rozvoja turistiky, remesiel, rozvoja kultúrnych atraktivít obce. Dôležitým prvkom je propagácia obce a budovanie pozitívneho imidžu. Lokalita je vhodná na rozvoj cykloturistiky.

Existujúce ľudské zdroje možno efektívne zapojiť do rozvoja terciálnej sféry podporou podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovaní projektov, rozširovanie internetovej gramotnosti a pod.)

Technická a sociálna infraštruktúra : dobudovaním technickej infraštruktúry, výstavbou nových rodinných domov a udrzaním priaznivého životného prostredia sa obec stane príťažlivou pre mladých ľudí a mladé rodiny, čo bude vplývať na rozširovanie a pozitívne sa to odrazí na demografii obyvateľstva.

Ochrana životného prostredia – uvedomelosť obyvateľov je významným prvkom ochrany životného prostredia. Vychádza z princípov trvaloudržateľného rozvoja ochrany a tvorby krajiny, z potreby znižovať a obmedzovať negatívne dopady ľudskej činnosti na zložky životného prostredia. Významnú úlohu to zohráva aktívny prístup obce v Združení obcí horného Turca na ochranu životného prostredia.

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

9.1. PHSR VÚC

Súlad PHSR obce Kaľamenová s PHSR Žilinského samosprávneho kraja:

Dané aktivity akčného plánu sú v súlade s PHSR Žilinského samosprávneho kraja :

Oblasť : konkurencieschopnosť regiónov:

Strategický cieľ 4. Zachovanie rôznorodosti a zlepšenie spolupráce subregiónov pri posilnení pozície Žilinského kraja a Považia v kontexte Európy regiónov

Špecifický cieľ : 4.1 Posilnenie identity subregiónov ako zdroja ich konkurencieschopnosti

Opatrenie : 4.1.3 Posilňovanie miestnej a regionálnej identity obyvateľov s krajinou, v ktorej žijú a

Aktivity:

- Realizovať projekty zamerané na dosiahnutie cieľovej kvality krajiny a zvýraznenie krajinného rázu.
- Zveľadiť prírodné a významné krajinné prvky obcí a regiónu pre zvýšenie ich atraktivity a pestrosti.
- Podporovať zabezpečenie súladu medzi záujmami vlastníkov a užívateľov pozemkov či budov s verejno-prospešnými záujmami obcí a regiónu pri dosahovaní cieľovej kvality krajiny, ochrane prírodného a kultúrneho dedičstva v obciach a regiónu.

- Zvýšiť atraktivitu verejných priestorov v sídlach - podporovať komplexnú tvorbu a obnovu kvalitných verejných priestorov v sídlach s dôrazom na požiadavky komunity.
- Posilniť spoluprácu architektov, samosprávy a miestnych obyvateľov pri tvorbe verejných priestorov v obciach a mestách s dôrazom na ich atmosféru a imidž miesta,

9.2. ÚPN VÚC

Obec nemá vlastný územný plán. V prípade realizácie bude vychádzať z územného plánu Žilinského samosprávneho kraja.

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

10.1. Rozvojový potenciál územia, disparity rozvoja

Rozvojová úroveň priestoru a teda i obce je ovplyvnená tromi základnými podmienkami:

- disponibilitou rozvojového potenciálu,
- schopnosťou využitia rozvojového potenciálu,
- vonkajším prostredím, ktoré tvorí legislatíva, ekonomický rozvoj spoločnosti, disponibilita verejných zdrojov a systém ich prerozdelenia.

Rozvojový potenciál obce tvorí je územná a ekonomická priestorová štruktúra, ktorá je systemizovaná v týchto skupinách:

- prírodné zdroje,
- obyvateľstvo,
- miestne hospodárstvo,
- technická infraštruktúra,
- sociálna infraštruktúra,
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé podsystémy priestorovej štruktúry sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciacie medzi obcami a regiónmi.

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

11. VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. Vízia

Vízia: Zvyšovanie kvality života v obci Kaľamenová s dôrazom na zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií.

Tento strategický cieľ je postavený na predpoklade, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepší kvalitu života obyvateľov predovšetkým v dvoch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra
- zlepši starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej – vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie a informovanie

Vysporiadaním majetkových vzťahov bude možné uzatvárať partnerstvá pri budovaní miestnej infraštruktúry, čo podporí rozvoj podnikateľských aktivít a tým zamestnanosť a viac finančných zdrojov použiteľných na rozvoj obce.

Dostatočná a aktuálna propagácia obce, zabezpečené požadované služby podporia rozvoj cestovného ruchu, ale aj záujem o trvalé bývanie.

Celoživotné vzdelávanie a vybudovaná kultúrna a sociálna infraštruktúra zvýši úroveň vzdelanostných aktivít aj záujem o spoločenské vyžitie v obci a stabilizáciu obyvateľov.

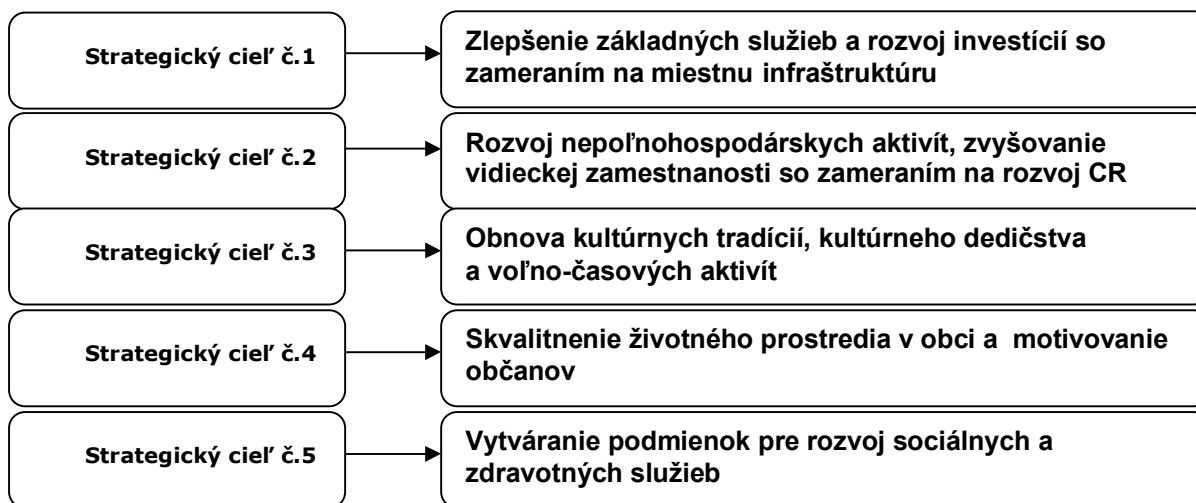
11.2. Ciele stratégie rozvoja

- **(prioritné oblasti,) strategický (globálny) cieľ, všeobecné (strategické) ciele, špecifické ciele**

Naplnenie dlhodobej vízie rozvoja obce Kaľamenová vedie cez stanovenie a plnenie strategických cieľov rozvoja obce, ich priorít a opatrení. Tieto boli stanovené predovšetkým na základe problémov, ich príčin a dôsledkov v súčasnom stave obce.

Pre naplnenie dlhodobej vízie mesta boli v PHSR obce Kaľamenová stanovené nasledovné strategické ciele:

Schéma strategických cieľov PHSR obce Kaľamenová:

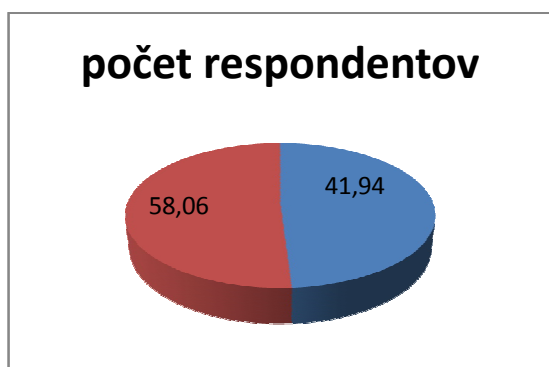
Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Okrem verejných finančných zdrojov sa počíta aj s účasťou súkromných zdrojov. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie.

Ciele a zámery vychádzajú z realizovaného prieskumu názorov obyvateľov obce Kaľamenová.
Vybrané údaje:

Tabuľkové a grafické vyhodnotenie otázok dotazníka

1. Štruktúra respondentov podľa pohlavia

	žien	mužov	Spolu
počet	18	13	31
%	58,06 %	41,94 %	100%

2. Veková štruktúra respondentov									
Vek	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-70	70-viac	spolu
počet	0	5	4	8	4	0	6	4	31
%	0%	16,14 %	12,90 %	25,81 %	12,90 %	0%	19,35 %	12,90 %	100%

Prieskum názorov na vybrané investičné a neinvestičné akcie v %

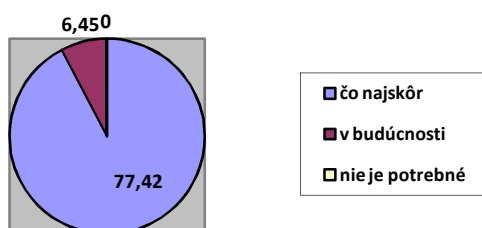
Poradie	Ktoré problémy je potrebné podľa Vás riešiť čo najskôr ?	v %
1.	Spolupráca pri vytváraní nových pracovných miest na „plničke minerálne vody“	77,42
2.	Likvidácia čiernych skládok a vzdelávanie v oblasti životného prostredia	51,61
3.	Zapájanie mládeže do uvedených aktivít	51,61
4.	Kanalizácia obce s napojením na čističku v Diviakoch	45,16
5.	Spolupráca so subjektami pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti	41,94
6.	Oprava miestnych ciest a komunikácií	32,26
7.	Podpora a rozširovanie tradičných kultúrnych podujatí	25,81
8.	Výstavba viacúčelových ihrísk a priestorov pre oddych a voľný čas	22,58
9.	Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web)	22,58
10.	Budovanie oddychovej zóny pri modlitebni	22,58
11.	Rozšírenie obchodnej siete so základnými potravinami	19,35
12.	Uzatvárať partnerstvá so súkromným a verejným sektorom pri vytváraní nových pracovných príležitostí, v oblasti cestovného ruchu	16,13
13.	Spolupráca pri projektoch obnovy lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu	16,13
14.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v oblasti rozvoja regiónu	12,90
15.	Rozširovanie areálu detského ihriska	9,68
16.	Podpora rozvoja cestovného ruchu – informačné tabule, cyklotrasy	6,45

Poradie	Ktoré problémy je potrebné podľa Vás riešiť v budúcnosti ?	V %
1.	Spolupráca pri projektoch obnovy lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu	38,71
2.	Oprava miestnych ciest a komunikácií	35,48
3.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v oblasti rozvoja regiónu	35,48
4.	Uzatvárať partnerstvá so súkromným a verejným sektorom pri vytváraní nových pracovných príležitostí, v oblasti cestovného ruchu	35,48
5.	Podpora rozvoja cestovného ruchu – informačné tabule, cyklotrasy	32,26
6.	Rozširovanie areálu detského ihriska	29,03
7.	Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web)	29,03
8.	Spolupráca so subjektami pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti	25,81
9.	Výstavba viacúčelových ihrísk a priestorov pre oddych a voľný čas	25,81
10.	Rozšírenie obchodnej siete so základnými potravinami	25,81
11.	Budovanie oddychovej zóny pri modlitebni	22,58
12.	Podpora a rozširovanie tradičných kultúrnych podujatí	22,58
13.	Kanalizácia obce s napojením na čističku v Diviakoch	12,90
14.	Zapájanie mládeže do uvedených aktivít	9,68
15.	Likvidácia čiernych skládok a vzdelávanie v oblasti životného prostredia	9,68
16.	Spolupráca pri vytváraní nových pracovných miest na „plničke minerálne vody“	6,45

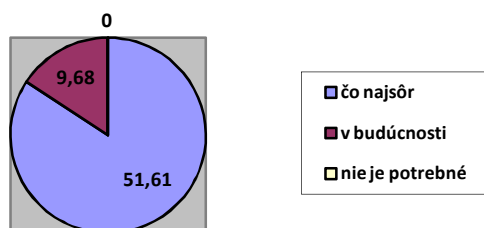
Poradie	Ktoré problémy nie je potrebné podľa Vás riešiť.	V %
1.	Budovanie oddychovej zóny pri modlitebni	25,81
2.	Kanalizácia obce s napojením na čističku v Diviakoch	22,58
3.	Výstavba viacúčelových ihrísk a priestorov pre oddych a voľný čas	19,35
4.	Rozšírenie obchodnej siete so základnými potravinami	19,35
5.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v oblasti rozvoja regiónu	16,13
6.	Podpora rozvoja cestovného ruchu – informačné tabule, cyklotrasy	16,13
7.	Podpora a rozširovanie tradičných kultúrnych podujatí	12,90
8.	Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web)	12,90
9.	Rozširovanie areálu detského ihriska	12,90
10.	Spolupráca so subjektami pôsobiace v oblasti sociálnej starostlivosti	9,77
11.	Uzatvárať partnerstvá so súkromným a verejným sektorom pri vytváraní nových pracovných príležitostí, v oblasti cestovného ruchu	9,68
12.	Oprava miestnych ciest a komunikácií	3,23
13.	Spolupráca pri projektoch obnovy lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu	3,23
14.	Zapájanie mládeže do uvedených aktivít	3,23
15.	Likvidácia čiernych skládok a vzdelávanie v oblasti životného prostredia	0
16.	Spolupráca pri vytváraní nových pracovných miest na „plničke minerálne vody“	0

Vybrané ukazovatele v %:

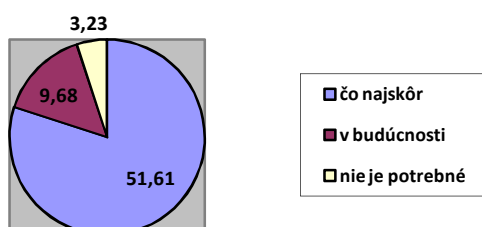
Spolupráca pri vytváraní nových pracovných miest na „plničke minerálne vody“

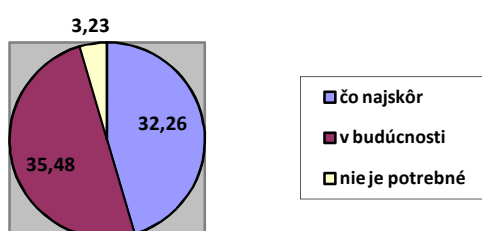
Likvidácia čiernych skládok a vzdelávanie v oblasti životného prostredia

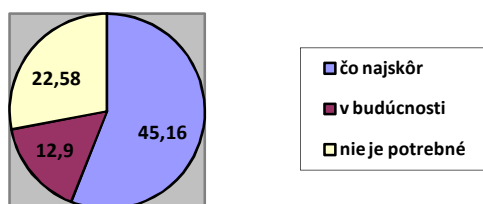
Zapájanie mládeže do uvedených aktivít

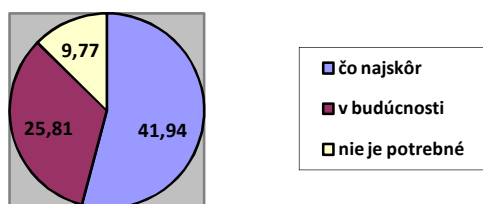
Oprava miestnych ciest a komunikácií

Vybudovanie kanalizácie obce s napojením na čističku v Diviakoch

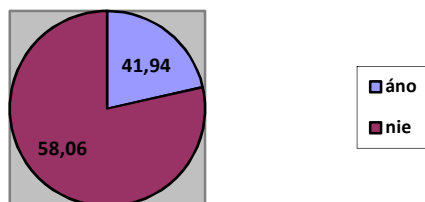

Spolupráca so subjektmi pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti

Navštevujete internetovú stránku obce ?

Áno: 41,94 %
Nie: 58,06 %

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Zdroje financovania stratégie

Financovanie:

- štátny rozpočet,
- rozpočet obce,
- európske fondy,
- súkromné zdroje.

- európske fondy:

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

OPATRENIE 7 - ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

OPATRENIE 19 - LEADER

PROGRAMOVÁ ČASŤ

I. PROGRAM ROZVOJA

1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU

- priority, opatrenia a indikatívne aktivity, väzba na *prioritné oblasti* a ciele

Špecifické ciele vychádzajú z analýz a naplňajú sa aktivitami, ktoré môžu byť realizované v nadväznosti a v určitých časových horizontoch.

Priorita č.1: Obnova a rozvoj obce Kaľamenová

Strategický cieľ č. 1 – Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru

Špecifický cieľ : Zlepšiť kvalitu miestnej infraštruktúry

Opatrenie č. 1 – Budovanie miestnej infraštruktúry

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1	Oprava miestnych ciest a komunikácií	2014-2020
2.	Kanalizácia obce s napojením na čističku v Diviakoch	2016-18
3.	Výstavba viacúčelových ihrísk a priestorov pre oddych a voľný čas	2016-18
4.	Rozširovanie areálu detského ihriska	2016-20
5.	Budovanie oddychovej zóny pri modlitebni	2015-17

Priorita č. 2: Vytváranie pracovných príležitostí v obci Kaľamenová

Strategický cieľ č. 2 – Rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít, zvyšovanie vidieckej zamestnanosti so zameraním na rozvoj cestovného ruchu

Špecifický cieľ č.1 – Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných miest

Opatrenie č.1.1 – Vidiecka zamestnanosť

Opatrenie č.1.2 – Rozvoj cestovného ruchu

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Spolupráca pri vytváraní nových pracovných miest na „plničke minerálne vody“	2014-2020
2.	Uzatvárať partnerstvá so súkromným a verejným sektorom pri vytváraní nových pracovných príležitostí, v oblasti cestovného ruchu prostredníctvom prístupu Leader	2014-2020
3.	Podpora rozvoja cestovného ruchu – informačné tabule, cyklotrasy	2014-2020
4.	Spolupráca pri projektoch obnovy lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu	2014-2020
5.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v oblasti rozvoja regiónu	2014-2020

Priorita č. 3: Rozvoj kultúrneho dedičstva

Strategický cieľ č. 3 – Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľnočasových aktivít

Špecifický cieľ : Zvýšenie návštevnosti a počtu zapojených subjektov do kultúry

Opatrenie č.1 – kultúrne dedičstvo

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Materiálna podpora činnosti klubu dôchodcov, hasičom, (nová hasičská technika, kosačky)	2014-2020
2.	Podpora a rozširovanie tradičných kultúrnych podujatí a zapájanie mládeže	2014-2020
3.	Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web)	2014-2020
4.	Spracovanie plánu kultúrno-spoločenských aktivít obce	2014-2020

Priorita č. 4: Zlepšovanie životného prostredia

Štrategický cieľ č. 4 – Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov
Špecifický cieľ: Zvýšenie kvality ovzdušia a zvýšenie separácie
Opatrenie č. 1 – Kvalita životného prostredia

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Likvidácia čiernych skládok odpadu a vzdelávanie v oblasti životného prostredia	2014-2020
2.	Súťaž o najkrajšiu záhradku a preddomie	2014-2020
3.	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie na kúrenie (využitie odpadu z lesnej ťažby a bio-odpadu zo záhrad a poľnohospodárskej výroby)	2014-2020

Priorita č. 5: Sociálna a zdravotná oblasť

Štrategický cieľ č. 5 – Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb
Špecifický cieľ : Vytvorenie systému pomoci obyvateľov v núdzi
Opatrenie č. 1 – Kvalita sociálnych a zdravotných služieb

poradové číslo	Aktivity	časový horizont
1.	Spolupráca so subjektmi pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti	2014-2020
2.	Rozšírenie obchodnej siete so základnými potravinami	2014-2020
3.	Zmapovanie potreby opatrovateľskej a donáškovej služby	2014-2020
4.	Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v sociálnej oblasti (stravovanie, škôlka, spoločné projekty ap.)	2014-2020
5.	Podľa požiadaviek obyvateľov riešiť opatrovateľskú službu, prípadne inak zabezpečiť starostlivosť o starých a chorých obyvateľov	2014-2020

Akčný plán – aktivity (zoznam investícií) je zostavený podľa výsledkov dotazníkového prieskumu. Poradie dôležitosti ale nie je určené, vzhľadom na špecifické podmienky, ktoré budú definované až v jednotlivých výzvach v rámci Programu rozvoja vidieka SR a podľa reálnych možností obce. Akčný plán je ale realizovateľný v uvedenom časovom období a všetky plánované investície sú rovnocenné.

II. IMPLEMENTČNÝ RÁMEC PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

- 2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo
- 2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu
- 2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu

Na realizáciu stratégií bude potrebné používať nielen vlastné zdroje, ale bude hľadať aj finančné zdroje z iných zdrojov. Obec sa bude usilovať o získanie dotácií v rámci pomoci EÚ – Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020 a ďalších grantových systémov podporujúcich princíp environmentálny, cezhraničnej spolupráce, rozvoja ľudských zdrojov a pod.

Pre programové obdobie operačných programov 2014 – 2020 je obec zaradená medzi obce do 1000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bude prioritne prostredníctvom **Programu rozvoja vidieka, opatrenie 7 a 19.**

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

- 3.1. Indikatívny finančný rámec programu
- 3.2. Realizačný rámec opatrení

OPATRENIE 7 - ZÁKLADNÉ SLUŽBY A OBNOVA DEDÍN VO VIDIECKYCH OBLASTIACH

Podopatrenie: **7.2 Podpora investícií do budovania, zlepšenia alebo rozšírenia všetkých typov malej infraštruktúry vrátane investícií do obnoviteľných zdrojov energie a úspor energie**

Názov operácie:
Využitie obnoviteľných zdrojov energie

Opis operácie:

Výstavba nových, rekonštrukcia, modernizácia a oprava zariadení na využívanie OZE pre spotrebu energie v budove – napr. zriaďovanie kotolní a príslušných rozvodov pre budovy v majetku obce (napr. vykurovanie a zohrievanie vody v obecnom úrade, nájomných bytov, kultúrneho domu a pod.). Oprávnenými môžu byť aj investície smerujúce k zvyšovaniu energetickej efektívnosti budov (napr. zateplovanie, výmena okien, regulácia vykurovacej sústavy), ale len ak sú súčasťou projektu, ktorý je spojený s využívaním OZE.

Názov operácie:

Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov

Opis operácie:

- výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
- výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok – za predpokladu, že prispievajú k ekonomickému rozvoju, verejnemu záujmu, k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a bezpečnosti obyvateľov, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní.

Podopatrenie: **7.3 Podpora infraštruktúry širokopásmového internetu vrátane jej budovania, zlepšenia a rozšírenia, podpora pasívnej infraštruktúry širokopásmového internetu a zabezpečenie prístupu k širokopásmovému internetu a verejnému e-governmentu**

- Názov operácie:
- *Budovanie širokopásmového internetu*

- Opis operácie:

- Vytvorenie prístupu k širokopásmovému internetu prostredníctvom budovania prístupových sietí vrátane zriadenia verejne prístupného miesta.

Podopatrenie: 7.4 Podpora investícií do zriaďovania, zlepšenia alebo rozšírenia miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane služieb v oblasti voľného času a kultúry a do súvisiacej infraštruktúry

Názov operácie:

Investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis operácie:

- investície súvisiace so zlepšovaním vzhľadu obcí a s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – úprava verejných priestranstiev, tvorba parkov, výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrov, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;
- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu
- Investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov)
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov

Podopatrenie: 7.5 Podpora investícií pre verejné využívanie rekreačnej infraštruktúry, informačnej a drobnej infraštruktúry cestovného ruchu

Názov operácie:

Rozvoj a marketing vidieckeho cestovného ruchu

Opis operácie:

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry - kultúrne a prírodné dedičstvo, národné kultúrne pamiatky a pamiatkové územia, prírodné úkazy, historické, prírodné a iné zaujímavosti, zriadenie múzejných zariadení a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov;
- marketing a manažment služieb vidieckeho cestovného ruchu a propagácie územia rôznymi formami (tlačené/elektronické formy propagácie, podujatia zamerané na propagáciu, veľtrhy ...);
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách;
- informačné body, smerové tabule, KIOSK.

OPATRENIE 19 – LEADER

Podopatrenie: 19.1 Prípravná podpora

Názov operácie:

Budovanie kapacít, tréningy a sieťovanie za účelom prípravy a implementácie stratégie miestneho rozvoja

Opis operácie:

Prístup zdola nahor je jednou z efektívnych možností zapojenia miestnych obyvateľov na vidieku do rozhodovacieho procesu na lokálnej úrovni. Na to je však potrebné poznať možnosti daného územia a zmobilizovať miestne obyvateľstvo a zapájať ho aktívne do procesov rozhodovania. Cieľom podopatrenia je tak pripraviť vidiecke verejno-súkromné partnerstvá, ktoré v programovom období 2007 – 2013 nerealizovali prístup LEADER. Výsledkom budú pripravené partnerstvá, schopné uchádzať sa o podporu

v rámci nástroja CLLD a schopné efektívne pripraviť a implementovať stratégiu CLLD, ktorá vznikne v nadväznosti na budovanie lokálnych kapacít správnym uplatňovaním strategického plánovania, vytváraním sietí, informovanosťou o prístupe zdola nahor, zanalyzovaním potrieb a problémov daného územia a ďalších základných znakov metódy LEADER/CLLD. Výsledky budú prispievať k príprave a vytvoreniu predpokladu na zvýšenie kvality života na vidieku na území SR.

Podopatrenie: 19.2: Podpora implementácie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou

Názov operácie:

Implementácia opatrení v rámci CLLD

Opis operácie:

V nadväznosti na oblasti, ktoré budú môcť realizovať MAS v rámci stratégií CLLD z EFRR v rámci CLLD v IROPe a s cieľom doplnkovosti PRV a IROP v oblasti podpory CLLD, sa v rámci opatrenia LEADER stanovujú nasledovné oblasti, ktoré budú môcť MAS v rámci stratégií CLLD financovať z EPFRV v nadväznosti na uvedené priority a oprávnené opatrenia v časti 8.2.16.2 tohto opatrenia:

Oblasti zamerania v rámci LEADER:

1. *Konkurencieschopnosť a diverzifikácia poľnohospodárstva a lesníctva* – podpora podnikov, malých fariem, mladých farmárov, cieľom má byť zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva, podpora začatia podnikania, umiestnenie produktov na trh, investície do spracovania a marketingu miestnych výrobkov, krátke dodávateľsko-odberateľské reťazce, diverzifikácia poľnohospodárskej výroby.
2. *Kvalita života* – obnova a rozvoj obcí cez investície do drobnej infraštruktúry a miestnych služieb, zveľaďovanie vidieckeho priestoru, vytváranie podmienok pre podnikateľskú, komunitnú, spolkovú a športovú činnosť obyvateľov, posilňovanie tradícií, histórie územia a zvykov
3. *Vidiecky cestovný ruch (VCR)* – verejné a súkromné investície do rozvoja VCR, investície, ktoré zvýšia a podporia využitie potenciálu VCR v území, zlepšia kvalitu služieb, vytvoria doplnkové služby, investície do podpory agroturizmu, marketing a propagácia, infraštruktúra VCR, investície v oblasti rozvoja cykloturistiky a pod.
4. *Technológie šetrné k životnému prostrediu, inovácie a vedomostná základňa vo vidieckych oblastiach a využívanie IKT* – investície do OZE, vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, investície podporujúce využívanie IKT.

Podopatrenie 19.3 Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín

Názov operácie:

Príprava a vykonávanie projektov spolupráce MAS

Opis operácie:

v rámci podopatrenia projektov spolupráce, môže ísť o 2 typy spolupráce:

1. Národná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER na území SR,
2. Nadnárodná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER, na území EÚ alebo 3 krajín.

4. MONITORING

Overiteľnosť a kontrolovateľnosť opatrenia:

Riziká implementácie opatrenia

- procesy verejného obstarávania
- výber prijímateľov

- informačný systém
- kontrola žiadostí o platbu

Opatrenia na zmiernenie rizika implementácie:

- povinnosť postupovať v zmysle legislatívy o verejnom obstarávaní vrátane aplikovania sociálneho aspektu pri verejnom obstarávaní;
- overiteľnosť a kontrolovateľnosť je zabezpečená systémom administratívnych kontrol a kontrol na mieste v zmysle legislatívy upravujúcej kontroly investičných opatrení.

5. ČASOVÝ HARMONOGRAM

Príprava technickej dokumentácie k stavebnému povoleniu – 3 – 4 mesiace

Termín vyhlásenia výziev – minimálne 1 x v roku

Termín realizácie tvorby a spravovania projektovej žiadosti – 2-3 mesiace

Proces verejného obstarávania – min. 2 mesiace

Podľa finančných možností je možné realizovať niektoré opatrenia súbežne, následne alebo v rámci spoločných projektov.

Odhad realizácie PHSR vychádza preto zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Finančnú náročnosť pri riešení konkrétnych opatrení bude možné stanoviť až v akčných plánoch podľa aktuálnej menovej politiky.

Vzor realizácie opatrení akčného plánu je v Prílohe č. 1.

Akčné plány na jednotlivé volebné obdobia (4 roky) schvaľuje obecné zastupiteľstvo podľa dostupnosti finančných prostriedkov a časových možností.

Každý akčný plán musí byť:

1. Reálny podľa finančných a časových možností.
2. Konkrétny - rieši príčinu špecifického cieľa
3. Flexibilný – podľa možnosti spoločného postupu všetkých zúčastnených strán.
4. Transparentný – verejné prístupný a kontrolovateľný.
5. Monitorovateľný a hodnotiteľný v merateľných jednotkách.

Modelová štruktúra programovej časti (realizačný rámec opatrení- akčný plán) –vzorový príklad pre jednu prioritu

Všeobecný cieľ I.	Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru											
Priorita 1	Obnova a rozvoj obce Kaľamenová											
	Indikatívne aktivity	Monitorovacie ukazovatele	Financovanie v tis. EUR									Zdroje
			celkovo	vlastné zdroje		externé zdroje						
				O bec	Mi estne zdroje	EÚ fondy + národné spolufinanc.	E Ú iné	Štá tny rozpočet	V ÚC	Súkr omné (investori)	I né	
Špecifický cieľ I.	Zlepšiť kvalitu miestnej infraštruktúry											
Opatrenie 1.	- oprava miestnych komunikácií	-počet m2 rekonštruovanej plochy	180	20	2	150			5		3	Program rozvoja vidieka, obec
Budovanie mestskej infraštruktúry	- výstavba viacúčelového ihriska	- počet návštevníkov centra										
	- kanalizácia obce	- počet prípojok - dĺžka kanalizácie	25	2		23						Turvod a.s., Program rozvoja vidieka, obec
	- Investície do objektov a lokalít podporujúcich voľopčasové aktivity prostredníctvom prístupu Leader	- počet nových architektonických prvkov - počet návštevníkov	650	5	150	300			45	150		Program rozvoja vidieka, obec , prístup Leader/CL LD